Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (judecător: Tatiana Balan)
Dosarul nr. 2r-1841/24
2-21100426-02-2r-14062024

D E C I Z I E

23 iulie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența sa:
Preşedintele ședinței, judecător Anton Marina
Judecătorii Panov Ana
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către Borș Vasile,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Vasile Borș împotriva Nataliei Burduja cu privire la încasarea datoriei, pe marginea cererii depusă de către Vasile Borș cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 aprilie 2024, prin care cererea a fost respinsă,

C O N S T A T Ă :

La data de 01 iulie 2021, Vasile Borș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Burduja și Patriciei Burduja cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 04 ianuarie 2018, a împrumutat lui ***** următoarele sume de bani: 528 000 de lei, 26 000 de Euro și 15 500 de dolari SUA pentru necesitățile sale familiale, termenul de rambursare a împrumutului fiind până la data de 30 octombrie 2018, fapt confirmat prin recipisa întocmită și semnată de acesta la data de 04 ianuarie 2018.

A menționat că, la data de 30 octombrie 2018, pârâtul nu a restituit sumele împrumutate, nerespectând condițiile menționate în recipisă.

A relatat că, în perioada 02 noiembrie 2018 – 11 martie 2020, ***** i-a restituit doar sumele de 38 950 de lei și 700 de Euro. La data de 29 noiembrie 2020, ***** a decedat, iar la data de 17 februarie 2021, notarul Elena Mocanu a anunțat deschiderea procedurii succesorale în urma decesului acestuia.

A notat că, potrivit scrisorii nr. 89 din 25 februarie 2021, notarul Elena Mocanu a comunicat că, potrivit datelor din dosar, moștenirea a fost acceptată de către Natalia Burduja (soția) și Patricia Burduja (fiica).

A declarat că, la cererea sa de a achita benevol datoria, pârâtele nu acționează, nu au prezentat nici un act – motiv, propuneri de reeșalonare, nu-și execută obligațiile.

A solicitat admiterea acțiunii și încasarea de la pârâte în beneficiul său a datoriei în mărime de 528 000 de lei, 26 000 de Euro și 15 500 de dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de

160 475,89 de lei, 8 203,24 de Euro și 4 928,57 de dolari SUA, a penalității în sumă de 88 029 de lei, 4 572 de Euro și 2 790 de dolari SUA, precum și a taxei de stat în sumă de 25 000 de lei și a cheltuielilor poștale în sumă de 23 de lei.

La data de 10 august 2021, Vasile Borș a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea de la Natalia Burduja și Patricia Burduja a sumei de 2 714 404,72 de lei, a taxei de stat în sumă de 25 000 de lei și a cheltuielilor poștale în sumă de 23 de lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 martie 2023 a fost admisă cererea înaintată de către Natalia Burduja cu privire la suspendarea procesului și a fost suspendat procesul până la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești în cadrul procedurii insolvabilității pe marginea cererii de validare a creanțelor înaintată de moștenitorul masei succesorale Natalia Burduja.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2023 a fost respins recursul declarat de către Vasile Borș și a fost menținută încheierea primei instanțe din 28 martie 2023, prin care a fost suspendat procesul.

La data de 11 iulie 2023, Vasile Borș a depus cerere de reluare a procesului și de concretizare, prin care a solicitat reluarea procesului și încasarea de la Natalia Burduja a sumei de 1 912 826,23 de lei (1/2 cotă-parte din suma de 3 825 652,47 de lei validată), invocând că, Patricia Burduja a donat co-moștenitorului cota sa succesorală la data de 09 septembrie 2021.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău(sediul Centru) din 23 ianuarie 2024 a fost reluat procesul și a fost stabilită ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău(sediul Centru) din 02 aprilie 2024 a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Borș în temeiul art. 267 lit. f) din Codul de procedură civilă.

La data de 23 aprilie 2024, Vasile Borș a depus cerere cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol, indicând că, la data de 29 august 2023, între el, în calitate de cedent și Valeri Socorenco, în calitate de cesionar, a fost semnat contractul de cesiune a creanțelor nr. 1, prin care cedentul a cesionat, iar cesionarul a preluat cu titlu oneros drepturile de creanță față de debitorul *****, pârâta Natalia Burduja fiind comoștenitoarea masei succesorale a acestuia. În acest sens, a depus în instanță o cerere cu privire la înlocuirea sa cu succesorul său în drepturi, în baza art. 70 din Codul de procedură civilă.

A susținut că, cererea menționată, depusă de către el și Valeri Socorenco, urma să fie examinată în lipsa sa, în ședința de judecată din 02 aprilie 2024 fiind prezent reprezentantului ambilor, avocatul Andrei Bîtcă.

A menționat că, prin cererea cu privire la înlocuirea părții cu succesorul său în drepturi, înregistrată în cancelaria Judecătoriei Chișinău(sediul Centru) la data de 15 noiembrie 2023, a solicitat înlocuirea sa cu succesorul său în drepturi, Valeri Socorenco. Faptul dat confirmă necesitatea prezentării sale în ședința de judecată din 02 aprilie 2024, respectiv, constituie temei de repunere a cererii pe rol.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 aprilie 2024, s-a respins cererea depusă de către Vasile Borș cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Vasile Borș împotriva Nataliei Burduja cu privire la încasarea datoriei.

Nefiind de acord, la data de 04 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice, Borș Vasile a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 aprilie 2024.

În motivarea recursului, a invocat că, încheierea este neîntemeiată și pasibil de a fi casată prin prisma faptului că au fost încălcate normele de drept procedural și material, iar drept

consecință a fost limitat în dreptul la apărare, drept consfințit în Constituția R.Moldova, precum și în Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale..

Relevă că, deși a fost depusă cerere de înlocuire a succesorului în drepturi, instanța a neglijat acest fapt. Mai mult ca atât, cererea de înlocuire a succesorului în drepturi este semnată atît de Borș Vasile, cât și de Socorenco Valeri, astfel că nu exista necesitatea scoaterii cererii de pe rol, fiind posibilă examinarea chestiunii înlocuirii reclamantului și în lipsa părții la proces.

Solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău(sediul Centru) din 26 aprilie 2024 privind respingerea cererii de repunere pe rol, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Borș Vasile împotriva Nataliei Burduja și Patriciei Burduja cu privire la încasarea datoriei și soluționarea prin decizie a problemei respective cu repunerea pe rol a cererii de chemare în judecată.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii. Astfel, momentul care declanșează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură.

Colegiul judiciar reține că, potrivit avizului de recepție anexat la dosar (f.d.19), încheierea contestată a fost recepționată de recurent la data de 27 mai 2024. Prin urmare, recursul depus de către Borș Vasile la data de 04 iunie 2024, este în termen.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor aduse de recurent și a materialelor cauzei, Colegiul judiciar consideră că cererea de recurs este întemeiată și urmează a fi admisă, din motivele expuse în continuare.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Conform art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În conformitate cu art. 267 lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care părțile citate legal nu s-au prezentat la ședința de judecată după a doua citare şi nici nu au solicitat examinarea cauzei în absența lor.

În conformitate cu art. 268 alin. (4) și (5) din Codul de procedură civilă, la cererea reclamantului sau a pârâtului, instanța poate anula încheierea privind scoaterea cererii de pe rol emise în temeiul art. 267 lit. f) și g), dacă aceștia depun probe care să confirme imposibilitatea prezentării lor în ședință de judecată și a înștiințării instanței. Cererea se depune în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii. Cererea privind anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol se soluționează în baza dosarului și a materialelor anexate la cerere, fără citarea participanților la proces. Instanța care examinează cererea poate dispune citarea participanților la proces pentru a se pronunța cu privire la respectiva cerere. Încheierea judecătorească de respingere a cererii de anulare a încheierii privind scoaterea cererii de pe rol poate fi atacată cu recurs.

După cum atestă actele cauzei, la data de 01 iulie 2021, Vasile Borș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Burduja și Patriciei Burduja cu privire la încasarea

datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată, cu concretizările ulterioare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 aprilie 2024 a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Borș în temeiul art. 267 lit. f) din Codul de procedură civilă.

Ulterior, la data de 23 aprilie 2024, Vasile Borș a depus cerere cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol.

Examinând cererea, instanța de fond a ajuns la concluzia de a o respinge ca neîntemeiată.

Pentru a dispune astfel, prima instanță a concluzionat că, reclamantul Vasile Borș, depunând cererea cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol, nu a prezentat probe care să confirme imposibilitatea prezentării sale în ședință de judecată și a înștiințării instanței.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul judiciar conchide că soluția primei instanțe este eronată, fiind rezultată din elucidarea incompletă a circumstanțelor importante soluționării problemei anulării încheierii de scoatere a cererii de pe rol.

În susținerea concluziei enunțate instanța de recurs reține următoarele.

Din înscrisurile anexate la dosar s-a stabilit că, la data de 29 august 2023, între reclamantul, Borș Vasile, în calitate de Cedent și Socorenco Valeri, în calitate de Cesionar a fost semnat Contractul de cesiune a creanțelor nr.1, prin care Cedentul a cesionat iar cesionarul a preluat cu titlu oneros drepturile de creanță față de debitorul Burduja Lilian, pârâta Burduja Natalia fiind co-moștenitoarea masei succesorale a acestuia.

Ca urmare, la data de 15 noiembrie 2023, a fost depusă cerere privind înlocuirea părții cu succesorul în drepturi, în baza art.70 Cod procedură civilă.

Astfel, potrivit art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul ieşirii uneia dintre părţi din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanţă, transfer de datorie şi alte cazuri de subrogare), instanţa permite înlocuirea părţii cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

(2) Actele săvârşite până la intrarea în proces a succesorului sunt obligatorii lui în măsura în care ar fi fost obligatorii persoanei pe care succesorul în drepturi a subrogat-o.

(3) Încheierea instanţei despre refuzul în admiterea succesorului poate fi atacată cu recurs.

De remarcat că, instanța de judecată a dispus scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol, în temeiul art. 267 lit. f) din Codul de procedură civilă, fără a soluționa cererea privind înlocuirea părţii cu succesorul ei în drepturi, depusă încă la data de 15 noiembrie 2023, și fără a ține cont de faptul că în ședința de judecată era prezent reprezentantul succesorului în drepturi Valeri Socorenco, avocatul Bîtcă Andrei.

Astfel, după cum rezultă din procesul- verbal al ședinței de judecată, atât în ședința de judecată din 20 februarie 2024, cât și în ședința de judecată din data de 02 aprilie 2024, când a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată, a fost prezent reprezentantul succesorului în drepturi Valeri Socorenco, avocatul Bîtcă Andrei.

Prin urmare, instanța de judecată eronat a dispus scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol în temeiul art. 267 lit. f) din Codul de procedură civilă.

Din aceste motive, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea primei instanțe și a soluționa prin decizie problema respectivă, cu emiterea unei încheieri noi, de admitere a cererii cu privire la anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol.

Colegiul judiciar relevă că, prin efectul încheierii contestate, accesul la justiție al părții a fost restrâns într-un mod incompatibil cu garanțiile unui proces echitabil, în sensul în sensul art. 20 din Constituție și art. 6 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, iar remedierea încălcării este posibilă prin casarea încheierii.

Pe cale de consecință, Colegiul judiciar apreciază recursul declarat de Borș Vasile ca unul întemeiat și care necesită a fi admis, cu casarea încheierii Judecătoriei Chișinău(sediul Centru) din 26 aprilie 2024, și soluționarea prin decizie problema respectivă, cu remiterea cauzei în prima instanță pentru examinare în fond.

În conformitate cu art. 424 alin. (1), art. 426 alin. (3), art. 427 lit. c), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Borș Vasile.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău(sediul Centru) din 26 aprilie 2024, și se emite o încheiere nouă prin care:

Se admite cererea înaintată de Borș Vasile cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol.

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău(sediul Centru) din 02 aprilie 2024, privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de către Vasile Borș împotriva Nataliei Burduja cu privire la încasarea datoriei.

Cauza se remite în aceeași instanță, în același complet de judecată, pentru examinare în fond.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Anton Marina

Judecătorii Panov Ana

Cojocaru Olga